

Аліна БОРЩОВА – сучасна українська поетка, прозаїк, член Національної спілки письменників України з 2005 року.

Народилася 1 липня 1982 року в селищі Комсомольському на Харківщині. Закінчила Харківський державний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, факультет української мови та літератури. Із 2006 року працює в редакції газети «Vivat Lex!» Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого: спочатку на посаді редактора-кореспондента, а з 2009 року – заступником головного редактора.

Брала участь у фестивалях молодієї поезії, в обласних та республіканських семінарах, учасниця та переможець багатьох літературних конкурсів.

Видала чотири збірки віршів: «Музей неслухняних фігур» (2004), «Система самозахисту» (2004), «Філософія весни на двох» (2005), «Моя душа воскресє» (2008). 2010 року отримала II премію в четвертому обласному конкурсі імені О. С. Масельського в номінації «Проза» та здобула I місце у III Всеукраїнському літературному конкурсі оповідань «Прекрасне поруч».

ЗАПАХ

Сьогодні на вечерю смажена печінка з цибулею. До неї – пюре. Ще солені огірки та бутерброди... Обов'язково чай із цукерками... Усе як завжди. Дерев'яний стілець, на ньому – їжа... Тільки він ще не приходить. Затримується. У справах...

На блоці товчуться хлопці. Сьогодні понеділок, а значить, вони збираються це відзначити. Замикаються в кімнаті, п'ють пиво, весело щебечуть, грюкають дверима, лупцюють один одного, ганяють дівчат – життя в гуртожитку триває, так і має бути.

Але він іще на роботі. Затримується, у справах.

Порпаюся в речах, щось прибираю, смикаюся по кімнаті, не знаючи, що робити. Я вдома і начебто ні.

Двері відчиняються. Він заходить. Худий і блідий, зморений і знервований. Я вітаюся з ним, цілую, примушую одразу мити руки... З милком... Він щось бовкає у мій бік, але виходить на блок, мие руки, водночас гарчить на хлопців і примушує їх винести сміття з туалету. Ті не хочуть. У

них свято. Понеділок. Попривозили з дому гроші та сало. Але сміття таки виносять. Через силу...

Ми вечеряємо. Майже не говоримо. Він завжди мовчить про свою роботу.

– Як справи? – питаю. – Що трапилося нового?

– Нічого, – відповідає. – Нічого.

– Так не буває, – кажу. – Не хочеш говорити?

– А що говорити? – нервує. – Колючі дроти навкруги. Атмосфера пригнічує...

– Шукай іншу роботу, – відповідаю. – Розумію, тобі важко там...

Мовчить. Нічого не каже. Я чую від нього запах, який майже в'ївся в його шкіру. Чоловік щодня приносить додому запах тюрми. Я все примушую його митися, але все одно чую, як від нього доноситься запах тих людей, що сидять там роками. Це запах їхніх гріхів, агресії, суму, божевілля, безвиході, параної, відчаю.

– Шукай іншу роботу, – повторюю. – Скоро зовсім загубиш себе.

Він мовчить. Не слухає, іде на роботу, життя триває...

Одного разу я прийшла додому раніше. Біля ліжка стояв пакунок. Розгорнула. Першим, що побачила, – очі. Ясні та розумні. Чисті та прозорі. Це була ікона Божої Матері. «Не можна ікону тримати в пакунку, їй не місце там... Гріх...» – подумала й поставила на стіл. Гарна ікона, у дерев'яній рамці, красива й незвичайна.

– Звідкіля, – кажу, – таке диво?

– З тюрми, – відповідає чоловік. – Подарунок на день народження.

– А як же так? – не розумію. – Ті ж люди, що там сидять, грішні такі. А святині малюють... Ти знаєш, хто саме створив цю ікону?

– Ні, – дивується. – Їх там триста чоловік сидить. Може, вбивця якийсь малював...

– Від щирої душі?

– А я звідки знаю?! – відповідає чоловік.

Бачу, вже заходиться збирається. Більше із запитаннями не лізу. Змовчую. Дивлюся на ікону й не знаю, як із нею бути. Може, до церкви віднести, хай посвятить її священник, адже енергетика в неї, мабуть, не проста. Уявляю, що тими руками зроблено було, а потім Божу Матір малювати... Дивуюся... А чоловік уже й спокійний... Не зважає на мою реакцію. Сама собі й думаю, може, й правда? Кожен має шанс на інше життя... І ті люди, що сидять у тюрмі... Почала молитися Божій Матері, що на тій іконі зображена, щоб допомогла тим художникам і чоловікові моєму...

Сьогодні на вечерю – борщ. Свекруха капсути передала, томату. До нього – сметанка. А після обов'язково чай із цукерками.

Усе як завжди. Дерев'яний стілець, на ньому – їжа... Тільки він ще не приходить. Затри-

мується. У справах...

На блоці товчуться хлопці. Сьогодні вівторок, а вони все одно щось святкують.

Порпаюся в речах, щось прибираю, смикаюся по кімнаті, відчуття того, що знаходжуся вдома.

Двері відчиняються. Він заходить. Худий і блідий, зморений але усміхнений. Я вітаюся з ним, цілую. Він сам іде мити руки. З милом. Виходить на блок, розмовляє з хлопцями, сміється.

Ми вечеряємо. По телевізору – новини. Десь знову щось трапилося...

– Як справи? – питаю. – Що нового?

– Сьогодні перевірка з Києва нагрнула... Цілий день мотався, як навіжений. В управління їздив... Потім картоплю вигружали... Купа всього... Сергій на іншу роботу перейшов...

– А ти збираєшся переходити? – як голкою в серце.

– Думаю ще... – відповідає.

А потім – як наче вдаль кудись дивиться і говорить:

– Розумієш, із такою роботою починаєш цінувати речі, на які раніше не зважав.

– Але як же? – дивуюся. – Ти ж іноді такий похмурий через свою роботу?

– Тепер я впевнений, що свобода – це вже щастя. – Чоловік загадково примружує очі та продовжує свою думку. – Смажена печінка з цибулею – щастя, борщ – щастя, наша вечеря на дерев'яному стільці – теж щастя, навіть оцей наш гуртожиток і маленька кімната... У мене є, з чим порівняти... Там, де я працюю, інші люди... У них такого немає... Треба цінувати те, що маєш...

– Можливо, – сказала я.

– Звичайно, це не означає, що для щастя більшого не треба, – продовжує розмірковувати чоловік, як наче йому сьогодні язика хтось розв'язав, – але я тепер знаю, як я не хочу жити. І як не варто жити.

Замислився. Я теж. Бо насправді не знала, як розцінювати його слова. Розуміла, що в чомусь він правий, але і не могла порівнювати себе з тими людьми, що відбувають покарання.

– Але як же тоді боротися з твоєю злістю, що виникає через роботу, з атмосферою, яка пригнічує? – розгублено запитала я.

– Відмивати. Милом, – відповів чоловік. – Тільки не зі шкіри. А з душі...

Мені більше не хотілося нічого в нього запитувати. Ми робили вигляд, що дивимося телевізор, але насправді кожен думав про щось своє.

На столі стояла ікона, яка назавше ввібрала в себе запах тюрми. Божа Матір, зображена на ній, чула про все, що ми говорили. Вона знала багато історій, із поганим та добрим кінцем...

Я зміряла оком нашу маленьку кімнату, притулилася до чоловіка й усміхнулася. Я більше не чула від нього запаху тюрми...